

№ 5.

Pirmdeenā 2. (14.) Februar

1870.

Maksa par gabdu 1 rubl.

Rahditajs.

Ceššsemmes sīnas. No Rihgas: pahr Dlgas-šlohu un pahr daugawas tiltu. No Pehterburgas: Kr. armijai jaunās slintes.

Ahrsemmes sīnas. No Berlīnes: pahr wezjeem Hannoveres saldateem Franzijsā. No Bahšsemmes: pahr protestantu kappā-almīni Rohmā. No Londones: slittas sīnas no Šbru-semmes. No Pārīšes: Rošfors zētumā lītis. No Franzijsas: Franzijsas Kešereene, minnas dehls, pahwests un Kešers. No Spanijsas: Spanieschu nefatizjiba sawā starpā. No Rohmas: pahr konzibli. No Turzijsas: Kreewu konsulis Ruffiskulā. No Japanas: Wilabos faberriees ar Laifunu. No Amerikas: dumpja laikā zelta lauliba iēnhzinata.

Zittas jaunās sīnas. No Rihgas: pahr deenestneeku lahdi. No Moskawas: pahr wiltigu tehju, kas useeta.

Jaunalahs sīnas.

Dahga sibba kleite. Preešch kustoņu turretojeem. Smeelns Rašpīnšch. Grahmatu sīna. Labības un zittu prezzu turgus.

Feelikkumā. Maska purwis. Par Tschiganeem. Swingulijus un Pintikkis. Rabbuls un Orpis.

Ceššsemmes sīnas.

No Rihgas. Šchē Rihgā jaw preešch 25 gaddeem titta preešch nabbagahm meitenehm eetaifita šloha, kas pehz muhsu taggadeja augsta Kešera mahsas Keelf. Dlgas wahrda titta nosaulka par Dlgas brihwšlohu. Kad nu šchi šloha nefenn noswinēja to deenu, kad pagahjuschi 25 gabdi, kamehr ta dibbinata, tad šlohas preešchneeki augstai tehnischai Gohdibai taggadejai Wirtembergas Kešnaineeni, Kreewu semmes Keelfirstenei Dlgai nosuh-tija tahs sīnas pahr schahs šlohas 25 gabdu dar-rischanahm. Augsta Kešnaineene to laipnigi peenehma, un schehliga prahtā schai šlohai par dahwanu at-suh-tija peezsimts rubtus.

Wehl no Rihgas. Jaw dauds irr runnahts un ralshts, ka waijadšiga leeta buhtu pahr muhsu

daugawu schē pee Rihgas tahds tiltis, pa to neween waffarā, bet arri seemā pahri brauz. Kamehr nu dselsu-zekki weenā puffē un ohtrā puffē daugawai, tamehr tahds tiltis palizzis jo waijadšigs. Tapehz tad arri schinnis deenās us daugawas leddus redsam zeltas tahdas mašhines, ar to gudri meisteri dau-gawā ismekle tahdu weetu, kur to tiltu warretu tai-scht, jo Rihgas behrses-komīieja no teefas schkuse us to dohmaht. Pa kahdahm neddehahm jaw dab-buschohht sinnahht, woi derriga weeta useeta, — kā gan zerre. Sinnams, ka schahdu tiltu tad buhweshs neween preešch dselsu-zekka waggoneem, bet arri preešch zitteem brauzejeem un preešch kahjineekeem. Ka schahds tiltis warren leelu nauđu mafsahs, to deesgan labbi warr saprast, jo tas arri jabuhwe tā un til stipris, ka iseedams leddus to newarr pohstiht.

No Pehterburgas. Kreewu armijai taggad teel bes jeb kahdas kameschanahs šagahdatas jaunās slintes un nauda preešch tahm neteel taupita; jo 17 millioni rubki us diweem gaddeem preešch tam noweleti. Par scho nauđu lihds nahkama Septem-ber mehnescha beigahm waijagoht 720,000 no pak-kaš-galla lahdejamās slintes šagahdahht. Trihs krohna-un tšetri brihwu kauschu fabriki strahdajohht schah-das slintes taišidami.

Ahrsemmes sīnas.

No Berlīnes. Jaw agrak effam sīnojuschi pahr teem Hannoveres saldateem, kas us wezza Hannoveres kehnina wahrda un rehkina Franzijsā dsibwo un nedrihst mahjā pahrnaht, no sohda bih-damees tadeht, ka wehletā terminā naw pahrnahtu-

ſchi. Taggad arr bijis isdaudſinahts, ka fehninſch tohs atkal effoht usajinajis pahrnahlt un ſoblijis tapat zetta-naudu doht, kà arri wiſſu ſohdu atlaift. Tadeht taggad no waldiſchanas puffes to leetu isfluddina tà: Kehninſch weenreis peedohſchanu effoht nowehlejis, bet kad ta ne-effoht peenemta, tad wiſſch par ohtr'reis wairs to nedarrifchoht wis. Tomehr Pruhſijas wehſtneekam Parihſe effoht dohta waktà, teem behgkem, kas luhdsahs, lai wiſſneem wehle bes kahda ſohda mahjà pahrnahlt, to apſohliht, ka Pruhſchu teefas wiſſaus ſchehlohs zil warrehs un warrbuht pawiffam peedohs wiſſau noſegumu.

No Wahzſemmes. Pebrnà gaddà November mehneſi Rohmà nomirra kahds Wahzſemneeks, wahrda Bernhard v. Gebhard, kas lihds ar ſawu jauno gaſpaſchu us ſiltu ſemmi bij gabjis ſawu wahju meefu ſliprinaht. Taggad daſchas Rohmas awiſes ſtahſta, ka tam aiſgabjuſcham, kas bijis proteſtants, un proteſtantu kapehtà paglabbahts, draugi gribbejuſchi uſliht peeminnaſ deht kappà-akmeni, ar tahdu wirſraſtu: „Schè duſs Deewa meerà un t. pr.“ bet pahweſta waldiſchana negribbejuſe pakaut almini ar tahdu wirſkraſtu us ta kappà zelt, jo — tà ta ſazſija, — fezzeriſ newarroht Deewa meerà duſſeht. Taggad Seemel-Wahzſemmes wehſtneeks v. Arnim, ka aiſſtahweſchanà ta kapehtà ſtahw, kapehtas us-raugam pawehlejis, to almini kappam uſliht un pah pahweſta aiſleegſcham nebehdah, un neweenam ne-laut to aiſlahrt.

No Londones. Is Iſtru-ſemmes wehl arween nahlt behdigas ſinnaſ, tà, ka newarr taggad wiſſ ſinaht, kad turreneſ buhſchana labboſees. Draudu-grahmatas papilnam teeloht peefubtitas kungeem. Kahds junkurs Tipperari grahſa walſti pahri nedde-kàs dabbujis diwas grahmatas, ar lo teel neganti iſlammahts un ar nahwi apdraudehts, ja drihs neeſchoht atpalkat us ſawu nolahdetu Englands. Ka taiſ leelakàs pilſehtàs arr wiſſ ne-eet pareiſi, tas noprohtams no ta, ka turreneſ teefahm waijagoht zeetumà bahſt tahdus zilwekus, kas pa eelahm eet dumpigas dſeeſmas dſeedadami; kur tahdi parahdotees, tur laudis kà muſchas ſapulzejotees apſahrt un uſteikdami tohs wairaf ſatrazzinoht us nebehdibu. — Bittàs weetàs atkal kalnu-razzeji dumpojuſchees prett ſaweem darba-dewejeem tà, ka teefahm taggad ar teem papilnam darba. Arri fabriku ſtrahdneeki pa tuhlftoſcheem aſtahjuſchees no darba, gaida, lai darba-deweji ſcheem dohdohht leelaku algu un lai pamafinajoht darba ſtundas un t. pr. Warrbuht, ka pehdigi wehleſees, lai bes wiſſa darba dohd lohni.

— 21mà Janwar (2. Febr.) no Kairo pilſehtas tè tahda ſinna nahluſe, ka Egiptes wiſe-kehniſch ar ſultanu draudſigi ſaderrejuſchees un ka wiſe-kehniſch no ſcha laita til ween 15,000 ſaldatus deenestà paturreſchoht.

No Parihſes. To jau ſinnam, ka Roſchfors pee teefas aizinahs, naw gabjis ſawu ſpreedumu

fanemt. Kad pehjak teefa to aizinaja, lai nahloht ſawu zeetuma ſtrahpi fanemt, tad atbildejis, ka to nedarrifchoht wis ar labbu; til ween, kad ar warru wiſſau pee ta ſpeediſchoht, tad notilſchoht peh; teefas prahta. Tad nu arri, kà jaunakahs ſinnaſ ſtahſta, 26tas Janwar (7. Febr.) deenas wakkarà pulſten 8 Roſchforu teefas ſullaini ſanehmufchi un us zeetumu aiſwedduſchi. Laudis gan weetahm pulzejuſchees lohpa us kildoschanohs, bet pehjak wiſſ pa-lizzis pee meera.

No Franzijas. No turreneſ rakſta, ka keiſereene ſchinni laika effoht pawiffam faſturbuſe un ſubſdotees pahr tahm neleetigahm wallobahm, lo laudis pahr wiſſau isdaudſinajuſchi. Tee pahrmetoht, ka wiſſa darbojotees ar politiku un ſalkoht, ka ſewiſtai tak nebuht newaijagoht ar politiku nodohſtees. Wiſſa taggad nodohmajufe, daſchus no ſaweem deeneſt-laudihm atlaift. — Laikam keiſereenei tas arr gauſchi pretti, ka ſwehtajam tehnam, pahweſtam, tà ne-iſdohdahs, kà gribb un ka tam daudj pretti-neeki. Rakſtoht pahweſtam beſi ween grahmatas un tas atkal rakſtoht pretti. Neſenn keiſereene pahweſtam ſubtijufe, lai noleeloht muhſchigu lampu, lo Franzjuſchu tautas, ſw. Ludwiga baſnizà Rohmà. — Patte lampa effoht Parihſe taifita no tihra ſelta un ar dahrgeem almineem iſrohtata — Arri krohna-prinzis, keiſereeneſ Egenias dehs, pahweſtam — kas wiſſa kuhms, — rakſtijis. Keiſereene pahweſtam wehl noſubtijufe ſelta ſpalwu, ar lo konzihles altes rakſtiht. — Kad pahweſts ſpalwu prohwejis, tad kahda klappite atwehrufes waktà un tur iſkrittis ahra naudas papihſs, kas 1000 franku wehrts. Pahweſts Pius eeſauzees: „Saprohtu, ſaprohtu, tas irr preeſch tintes un papihreem.“ — Keiſers patſ iſrahdotees gluſcht meerigs un kaujoht, lai wiſſas leetas eet tà kà eet. 29. (17.) Janwar peh; puſſdeenas wiſſch paſtaigajees pa eelu un ſatizzis tehwinu, kas nekaunejees wiſſau lammoht gluſchi tà kà kahdu eelas-zilweku. Keiſers neatbildeja tam nefa un kahwa eet ſawu zettu; bet til lo tas bij aiſgabjis lihds ſawahm mahjahm, tad diwi polizejas wiſſi, kas pahrgehrbuschees, tam no palkatas gabjuſchi, to ſagrahba zeet un eelohteleja drohſchà weetà. Effoht bijis kahds jummiſis, kas blehdibas deht neſenn iſchetrus mehneſchus krahtinà notuppejis.

No Spanijos. Spaneeſchi, kà rahdahs, wiſſu ſawu jautribn un zihſchanohs ſaudejuſchi, un kad to labbi apdohma, kà tee zitti zitteem pretti ſpahrdahs, katri ſawu gribbi wehledamees iſdarriht, tad naw jabrihnahs, ka wiſſi, kà wehl patumſchi un wairaf nemahziti laudis buhdami, paſchi ſawà ſtarpà reijahs un plehſchahs un zaur to pawiffam nomaldahs no labba zetta nohſt. Awiſes ſtahſta, ka neſenn pee kortefu wehleſchanas daudj weetàs bijuſchas leelas ſtrihdes, tà, ka lihds affinihm ſalahwuſchees, prohti republikaneſchi ar kehniina walſtneekem. San Roſe

pilssehtä republikaneeschi itadeht, ka teem ne-Isberwees famus draugus ween eewehleht, us eelas ar naschoem krittuschi famweem prettineechem wirsü, un pirms schandari ar sawahm bijonetehm warrejuschi tohs is-schirt, 2 tikluschi nokauti un 6 eewainoti. Walenzija 7 nokauti un 12 eewainoti. Un täpat wehl notizzis daschä zittä weetä. — Mesenn waldischana pawehlejuse 40,000 saldateem fanahlt kohpā us israhdischanohs; bet brihnum dsitsch sneegs safnidis, ka newarrejuschi wis tä darriht. Tublin laudis runnajuschi, ka walbineeks Serrano laifam gribboht larra-wihreem pawehleht to erzogu Monpangjie (Montpensier) isfaullt par kehniau. Bet tas jau neeki ween effoht, erzogs to frohni nepeenemshoht, ja tee ihsteni us to eezeltee semmes aistahwetaji winnu ne-ezelschoht tai gohdā; wiini katru kehniau peenemshoht, to kortes iswehleschoht, til ween Don Karlofu un Don Alfonso ne, un t. pr.

No Mohmas. Konzihles tehweem preesich apstiprinaschanas tahds likkums zelts preeschā, kas eesich 21 punktehm israhda sawu tattolisku pawesta waldischanas warru un bauflibu un pee katras punktes tahs prettirunnatajus nolahd. Brihnumsgan, ka Kristus weetneeks lahd, kad turpretti Kristus pats fazzija: „swehtijeet, bet nenolahdeet.“ Wissas Kristus runnās un mahzibas nefur ne-useet kahdu lahstu wahrdu. Konzihle, kā rahdahs, gribb prett wissu scha laifa atsichschanu un gudribu, kā arri prett wisseem pasaules eeraddumeem larru zelt un to ween par labbu atsicht, to wiina nosalka. Lai nu tā darra, tal uswarreht gan nepaspehs, jo dauds kattoti tai jau taggad stahw pretti, — fur tad nu wehl wiffi zitti, kas pee kattotu tizzibas nepeederr!

— Bil gudris dasch biskapa tehws parahdahs konzihle, to warr fajust arri pee ta, ka weens no winneem pagehrejis, lai islaisch tahdu basnizas pawehli, kas aisleeds bakkas dehsticht. Winsch sawā augstā gudriba fazzijis, ka bakku-dehstischana effoht til tahda pasaulneeku gudriba un patgalwiba ween, jo bes Deewa gribbeschanas neweenam zilwekam newarroht bakku flimmiba uskrift.

No Turzijas. Ruffschulā Kreewu konsulis sawu karrogu effoht nonehmis, par eenaida sihmi. Diwi peedsehruschichi Turku schandari fatikkuschichi sehnu, kas uhdeni neffis un praffijuschichi dsert; bet kad sehns negribbejis doht, tad schee ar sawahm pahtagahm fahkuschichi to fist un puika eebehdis Kreewu konsula nammā. Schandari dsinnuschee ir tur tam passat un tē nu stary scheem un konsula kalpeem iszehlusehs tahda kaufchanahs, ka daschi gallu dabbususchichi un weens schandars arr. Konsulis sawu slaggu no jumta nonehmis, no Turku teesahm pagehr islibstinaschanu.

No Japonas nahkuschas tahs sinnas, ka leelais walbineeks Mikado, bihdamees, ka deenwidus firsti nesabeedrojahs ar firsta Satsuma palihgu us dumpi, faderrejis meeru ar ta wezza walbineeka, nozelta

Taikuna Skotsbadschi familija. Skotsbadschim wiffa pretti-turrechanahs effoht peebohta un wiasch drihs atkal dabbuschoht kahdu waldischanas ammatu, lai nu gau wairs ne par Taikunu, tomehr tahdu, ar to winnam deesgan warras buhschoht, tā, ka tas wiffai walstei buhtu par leelu labbu. Ciropai un Amerikas fabeedrotahm walstehm tahda pahwehrtischana buhschoht par labbu, jo Skotsbadschis effoht tas wihrs, kas sawā waldischanas laifa dauds pee ta darrijis, ka Japana ar mahzitahm tautahm andeli ectaisijuse sawā starypā.

No Amerikas. Cassitaji jau sinn no agraku gabdu sinnaahm, ka ahrsemmes dauds walstēs tahds likkums, ka pahrineechem wairs naw ja-eet basnizā no mahzitaja likt laulatees, bet ka to isdarra pee laizigas teefas. Saunais pahris no-eet til pee tahs sinnamas teefas, leel sawu faderreschanu eerasticht protokol-grahmatā; un kad tas padarrihts, tad teefas kungs tohs nosalka par salaulatu pahri. Wiinu kontratte ihsti tā derreta, kā faimneeks faderl kalpu, jeb kā semneeks zelt ar fungu rentes-kontraktu. Bet daschureis teem nu arr tā noteel, kā jau daschdeen gaddahs tahdeem kontrattes zehlejeem; jo tahdu laizigu buhschanu weeglaki isnihzinaht, nekā tahdu, kas us garrigu wihsi dibbinata, lai gan scha laifa gudrineeki to tahdu kontrattes buhschanu noteiz par dauds labbaku, weeglaki un lehtaki isdarramu. Bet kahdas kibbeles schahdai kontrattes laulibai warr gadditees, to arri schi sinna israhda. Seemet-Amerikas fabeedrotu walstu Alabamas aprinki augstaka teefa isdemuse tahdu spreedumu, ka wiffas tahs kontraktu laulibas neko negeldoht un effoht isnihzina-jamas, kas zeltas un norakstias pa to laifu, kamehr schahm walstehm sawā starypā bij tas brahtu karschs. Semeslis schai laulibu schirschanai tas, ka tas teefas-kungs, kas wiinu laulibu kontrattus apstiprinajis, nebijis no ihstas waldischanas eezelts un newarrejis neko apstiprinahht. Taggadeja waldischana newarroht nekahdu tai laifa dohtu spreedumu peenemt. Tad nu, kad tahdas laulibas par negeldigahm nofazzitas, sinnamas, ka arri tee no schahm laulibahm dsimmuschichi, teel usflattiti un turreti par ahrlaulibas behreem. Sinnamas, ka tā newarretu wis darriht, ja tee pahri buhtu pehz basnizas likkumeem laulati. Berre gan, ka kongresse buhschoht to par labbu isgrobhsicht; bet wai to mas waijadsetu!

Bittas jaunās sinnas.

No Nihgas. Lai gan jau wairaf kā 10 gabdi buhs pagahjuschi, kamehr kungi tē preesich deenestneekem eezehluschi ihpaschu palihdsibas-lahdi, kas teem lai buhtu par labbu atspaidu wezzumā un nespehla deenas, — tomehr wehl lihds schim paschi deenestneeki to mas atsinuschichi. Lai gan jau taggad daschi nespehjneeki no schahs lahdes teel apghdati, tomehr wehl tee, kam arri drihs tahdas deenas warr pee-eet, ne-atwerr sawas azzis un negahda, ka arri

winneem deenäs ta nahltu par labbu. Kas ihsti schahs lahdes mehrkis un kahbi tai tee liffami, to jau sawa Mahjas weefa pirmejä gadda-gahjumä, 5tä Nri. effam plaschaki isstahstijuschi. Taggad të israhdisim schahs lahdes rehkinu no pehrna gadda. 1mä Janwar 1869 lahdes kaptals bija 23,127 rubli, 31 kap. Pa to gaddu naudas papihru rentes eenahza 1169 rub. 27 kap.; pee lahdes beedribas peederrigi 67 malfadami deenestneeki eemalfaja 69 rub. 90 kap.; weens weenigs beedris, kas peenahza klahit, eemalfaja 10 rub. 50 kap. Tad wehl dahrgumä zehlfuschohs naudas papihrus pahrdohdohit eemantoja klahit 557 rub. 50 kap., tä, ka wiffa eenahfschana istaijija 1807 rub. 17 kap. Turpretti tillä isdohits: palihdsiba wezzeem un nespehigeem deenestneeleem 1026 rub., pr. zittahm waijadsibahm 26 rub. 50 kap., — pawiffam isdohits 1052 rub. 50 kap., pee kaptala peelitti 754 rub. 67 kap., tä, ka wifs kaptals 1mä Janwar 1870 istaijija 23,881 rub. 98 kap. — Ka lahdei til mas beedru, tad ta leelaka eenahfschana pehrnajä gaddä irr bijuse til zaur to, ko us teem dahrgal palikluscheem naudas papihreem pelnija un zaur to til warreja teem 7 palihdsibu luhgdameem 1 rubli par mehnefi ismalfahit. Kadehit tad deenestneeki few pascheem par labbu nepeebeedrojahs lahdei jau paschäs sawäs jaunibas un spehka deenäs, lai teem jo labbu palihdsibu warretu doht nespehka? Laitam tadehit, ka negribb tizzeht, ka tahdas nespehka un truhkuma deenas peedfihwohs un ka labbaki patihl tur sawu naudu uppureht, tur ihsee jaunibas preeki willina, tä us ballehm, leeku drehbju stahiti un zittahm schahdahm tahdahm kahrdinaschanahm, pahre ko wehlat gan ruhltas affaras jaraud. Tad, kad peenahl tahs deenas, kas nepatihl, tad til wehl fahl sawu neapdohmibu atskahrst, bet tad par wehlu, un grehls jau buhtu tahdeem palihdsieht, kas paschi sawu labbu tihscham sem kahjahm minnuschä.

No Moskawas. Të polizeja ko usgahjuse, kas gan katram tehjas dsehrasam jasinn un wehrä jaleek. Kahda Moskawas birgera Tschulkowa dshwolkli usgahja 3 pudbus un 32 mahrzinas tahdas tehjas, kas jau bruhketa, bet atkal ischahweta un par ohtrreis preeksch bruhles fataifita. Tur arri at-radda tahdus rihkus preekschä, ar ko tehju atkal pahrtaija, no ka warr saprast, ka të leeliski ar tehjas fataifischanu darbojuschees. Jau weenreis Tschulkows ar kahdu sawu beedru wiltigas tehjas deht no meera-sohga tikluschi strahpeti; bet juhtams, ka tas ammatš labbu pelnu eenes, ka atkal no jauna to paschu darbu usfahlfuschi. Tehjas trakteeru deesgan, tur tahdas mehslös ismestas lappas papilnam warr dabbuht. Woi tad ta tehja zittadaka, ko schihdi sawös netihros maischetös aplahrt neffa un semmju laudihm peedahwa? Agratös gaddös jau lassijam awises, ka Englande tahds pats fabrikiš useets, tur tahdu tehju taihsijuschi, lam til 10ta datta ihstahs

tehjas klahit; un schi wiltiga tehja tä maischetös pa Ciropu teekoht aplahrt neffata. Schahda tehja effoht jaukta un pehrweta ar tahdahm sahlehem, kas weffelilai fahdviga. Tadehit tehjas dsehrajeem to pahdohmu dohdam: lai tehju pehr ihstäs leeläs tehjas bohdes, bet ne kaktös.

Jannakahs sinnas.

No Nihgas, 30. Janw. Pehterburgas Wahju awises daubfina, la 26. Janw. pulst. 4³/₄ no rihita semmes-trihzeschana Nihgä fajusta. Arri mehš paschi të pahre to gan effam dsirdejuschi, bet negribbejam to daubfinaht, pirms flaidras ismelletas sinnas pahre to dabbujam, no ka warretu sinnaht, woi pateest tas teef?

No Sibnes, 7. Febr. (26. Janw.). Të wiffi awischu briffetaji atfazzijuschees no darba, tadehit, ka winnu preekschneeki negribbejuschi winneem pehz pagehreschanas algu pawairoht.

No Parihses, 9. Febr. (26. Janw.). Isgahjuschi nakti karra-wihri ar dumpigeem fuschu pulkeem fahahwahs. Dumpotaji barrikadi bij zehlfuschi, ko Parihses gwardi usnehma. Soldati nestrahdaja wis ar eerohtscheem, lai gan nemeerigee reisahm ar rewolwereem schahwa un weenu polizejas-saldatn eewainoja. Kahbus 100 dumpotajus fanehma zeet, un tad bij atkal meers.

— 10. Febr. (27. Janw.). Waffar waffarä dumpotaji kahdä eelä atkal gribbeja zelt barrikades, bet polizeja un birgeri winnu nodohmu isjauza.

Dahrga sibda fleite.

(Statt. Nr. 1.)

II.

Prinzesses plikki.

Lai me, ka pulstems patlabban diwipadsmittitta un ar scho stundu schodeen deenesta laiks beidsahs, — zittadi Lehmannam buhtu deesfynn kas wehl jadsird un japanes no saweem ammata-beedreem, bet nu warreja tuhlin us mahju eet.

Mahjas tikluscham nenahza wis feewa pretti, tä to allasch zittahm reisehm mehdsä darriht. Lehmannis to arri schoreis nemas ne-eewehroja, jo winsch til nomohzjahs ar sawahm dusmahm, kas tä raugs pa winna truhitim ruhga, un dohmahm, kahdä wihse kehnam gramatu rakstihit, un tä warretu prinzeffet labbaki atreebtees.

No wiffa ta notikkuma, ko wihrs triju stundu laika bij peedfihwojis, Nihke nelo nesinnaja, bet pa to starpu bij fataifijusees, wihram tä kahdai ar karra-spehlu apsehstai pilssehtai ar warru wirsä kritt un us padohschanohs speest, prohti, lai winsch sibda fleiti pirk.

Lehmannis atfehdahs pee galda, tur puffsdeenas maltite bij uslikta, un eefahka ehst. Kad kahdu laiku jaw bij ehdis, tad wehl pamannija, ka feewa arr pee galda fehseh, bet ne-ehd.

„Kapehz tu ne-ehd? Woi tu effi wahja?“

„Winsch wehl praffa, neschehligais! Salki jel mannim labbaki, zil ilgi tu sawu firdi prett manni apzeetinafi? Es tewim, Lehmann, falku un swebreju, ja tu selabbosees un taggad wehl täpat man-

nim spiheteſt, kà pirmit no rihta, tad muhsu laime us wiſſu muhschu kà pellowas wehja iſputtehs! Tadeht apſoblees ſchinni ſtundà un brihdi, mannim ſihda kleiti pirkt!“

„Ne, ne, un wehl reiſ: Ne!“ Lehmannis blahta un ar abbaſhm duhrehm tà us galda fitta, ka telleki un bfohdas kà rippas danzoja un wiſſu ſuppu pa galb'auta wirſu iſflazzija. „Schis ſihda lepnibas puhkis mannim jaw deesgan raiſchu un behdu pabarrijs, un tadeht tu nemaſ un nelad nezerre, ka tewim ſihda kleiti pirktſchu.“

To iſfazzijis, wiſſch no krehſla pazehlahs un eegahja ſawà rakſtama-lambari.

„Tihitjees nu zil arr tewim patihl, — gan nahls tas laiks, kur tu ſawadaki dohmaſi un ſihda kleiti pirktſi,“ ſeewa no palkaſas nonardeja un tad pee ſawa ſchuhwuma galbina atſehdabhs.

„Wehl reiſ gribbu ar labbu un mihleſtibu prohweht,“ winna ſchuhdama ſtudeereja; „ja ar to ne- iſdohſees, tad janemm zitti eerohſtſchi palihgà, kà: „pinkſteſchana, raudaſchana, nopuhtas,“ un ja ar ſcheem wehl nepeetikt, tad ja-apbrunnajojaſ ar „tiht- tiſchanohs (imma jeb paſchprahſtiba),“ jo mahte al- laſch mehdsà fazzihl, ka tihttiſchanahs effohl tas lab- balais un drohſchakais eerohjis, ar to wihru war- roht pahrſpeht.“

Winna apnehmahs papreeſſchu wehl ar labbu un mihleſtibu raudſiht, wihra ſirdi winneht un mihſtu padarriht, un tadeht uszehlahs un eegahja rakſtama- lambari, kur Lehmannis mugguru us durrim us- greeſis pee galda ſehdeja un rakſtija. Winna kluffam peewillahs un ar ſawahm baltaſhm un ſmullahm rohziuahm apkehrabs wihrum ap kalku; bet kad ſchis par winnas neliklahs ne ſinnoht, tad winna pahr- likka ſawu galwu pahr winna plezzu un ſlattijahs tai rakſtà, to wiſſch rakſtija.

Tà ſahdu brihdi bij ſahrigi laſſijufe, kad peepe- ſchi no wihra plezza atrahwahs un ar flannu un ſmeedamohs balſi jantaja:

„Ko? Wihrs, tu no prinzeſſes — —“

„Divus plikkus dabbujis? Ja, ſeew', tà tas irr!“

„Paldees, paldees prinzeſſei! kas preeſſch mannis tà atreebuſees! Ja, nu wehl es redſu, ka tewim waigi uſpampuſchi! Al tu ſelta prinzeſſe, es tewim par to rohſas un kahjas nobuſſchotu! — Ja, ja, ſihda kleites deht bij mannim pirmahs laulibas af- ſaras jabirdina, un Deews irr winnas uſluhkojis un tewi par to zaur prinzeſſi ſtrahpejis!“

Seewa no wiltiga preeta pahrnemta un wiſſà kalkà ſmeedamees kà ſtirna pa lambari lehtaja.

„Tu effi ſeeweete, kam naw ne ſirds, neds arr lihdsjeetibas,“ Lehmannis pahrſlaitees un ſohbus greeſdams teiza. „Nu wehl es atſfahrſtohs, ka man- nas azzis irr apmahuitas bijuſchas, kad tewi primo reiſi redſeju, un tewi prezedams eſmu dikti pcekrabpees.“

Tas lepnibas wels, kas Mihtes ſirdi bij ewil- zees, neſtahweja wis meerà, bet dihdijahs un plo-

ſijahs kà pa laikam nelabbais. Tas winnam jaw pilnigi ween bij iſdewees, tohs preelus un ſaldu- mus, to apprezzejuſchees wiſſmaſat pirmà gaddà bauda, pee ſchi pahra pawiffam iſſchkeeft, un nu wehl tihtoja, tam jaun'ſtahditam mihleſtibas un ſa- derribas lohziuahm nihtſchanas un iſgaisſchanas pohli eegreeſt.

Papreeſſchu pahra reiſes Mihte gan prohweja ar labbu un mihleſtibu wihra prahſtu lohziht, bet kad redſeja, ka ſchis pee ſawas pirmas apnehſchanahs zeſſchi turrabs, tad ſahla til ſchaulſteht, raudaht un waimanaht; un kad ir ar ſcho padohmu ne-iſde- wahs wihru pahrſpeht, tad kehrahs — kà patte teiza — pee leela eerohſtſcha, pee tihttiſchanahs. Winna us wihra nemaſ nepaſtlattijahs, un kad un kur til ween warreja, greeſa winnam mugguru wirſu. Kad wiſſch winnai kaut to praſſija, jeb arr ar winnu gribbeja parunnatees, tad ſchi til knappi ar „ja“ wai „ne“ atbildeja, — wairaf jaw ne wahrdu ne- runnaja. Ja wihrs winnu gribbeja aplampt un no- butſchoht, tad ſchi arween no winna rohlahm iſ- rahwahs un raudabama ohtrà lambari eemulka.

Tahda dſihwe Lehmannam bij nepatihlama un nepaneſſama. Seſchas deenas bij tahdà wiſſe pa- gahjuſchas, un tahs winnam liklahs kà ſeſchi gaddi bijuſchas. Arri ſeewas affaras winnam ſirdi ar ſahpehm un ſchehlumu pildija, un tahs bailes, ka winna ais erraſtibahm un behdahm warretu wahja palikt un mirt, winna prahſtu us zittadahm doh- mahm greeſa. Wiſſch dohmaja un pahrlikka un at- radda par labbato padohmu to, winnas gribbu ſcho- reiſ peepildihl un ſihda kleiti pirkt. Sinnams, pee ta bij tee 30 no kriſt'tehwa ſchinkotee dahlderu par palihgu janemm.

Tai paſchà deenà, kad Lehmannis ſcho padohmu par to riktigato noſpreeda, un kad wiſſch wehl nu til pahrdohmaja, kahdà wiſſe labbati ſeewai ſchahdu ſawu prahſta pahrgrohſiſchanu ſinnamu darritu, — jo wiſſch to gribbeja prahſtigi iſderriht, lai ſeewa pehzaſ newarretu dohmaht, ka nu winnu ſem ſa- wahm tuppelehſm (waldiſchanas) dabbujufe, — tai paſchà deenà wiſſch dabbuja rakſtu, kam appaſchà paſchà kehina ſehgelis bij paſpeests. Schinni rakſtà ſtahweja kehina atbilde us Lehmannà ſuhdsibu.

Lehmannis ſtipri zerreja, ka kehniſch winnu par tahdu mohdribu un uſtizzibu ammatà, ja wairaf ne, tad taf uſteiks, — bet to rakſtu laſſidamam, winnam daſch lahſtu wahrds no muttes iſſchrehja; ta bij ſihme, ka wiſſch ſawà zerribà bij wihtees. Tomehr us winna no duſmahm aptumſchota waiga driht laipniba un preeks atſpihdeja; jo wiſſch ahtrumà bij apkehris, ka ſchi kehina atbilde labſ eemeſtis, ſeewai ſawu nodohmu ſinnamu darriht.

„Sirnin', woi ſinni ko?“ Lehmannis pee ſeewas, kurra pee galbina ſehdeja un ſchuhwa, atſehſ- damees un winnai ap widduzi apkerdamees, jautaja.

„Mannim naw nekas jaſinna,“ ſchi wihra rohku

atgrubsdama un us spruffchanu taifidamahs, ar wahju balfi atbildeja.

„Mihla Mihle, netaunojees jel weenumehr,“ Lehmannis wiinnu faturredams luhbfa. „Tu sinni, ka es fehwinam fuhdsibas grabmatu rakstiju —“

„Bar teem diweem no prinzeffes dabbuteem plikfeem!“ wiinna pasteidsahs ne wairs ar wahju, bet smeedomahs balfi wihra wallobu usnemt, un tad wihfigi atbildeja: „ka ne, sinnu gan!“

„Nu ja; bet woi tu arr sinni, ko fehniatsch mannim atbildejis?“

„Ka es to warru sinnaht, un lam ta mannim wajjaga sinnaht! Laid til manni wakk!“

Lai gan Mihle to fazzidama stahwu pazehlahs un gribbeja no wihra proh m eet, tad tomehr tas katrai feewischlai jaw eedfimmis fahrums, wiffu sinnaht dabbuht, arri wiinnu pahrspehja, un tadeht wiinna negribbedama us wihra zektagalla nolaidahs un palikka fehshocht.

„Nu tad pakauj mannim, ka tewim to rakstu preefscha lassu,“ Lehmannis luhbfa un tad to rakstu isplehta. „Schè stahw tà rakstihst:“ „To atzises jeb tullas strahpes naudu es peezeeschu. Prinzeffe paturra to sihda drehbi, un tohs plikkus tas, kas wiinnus dabbujis. No ta kauna es fuhdssetaju atfwabbinu; jo ta aistilfchana ar flaištu rohku, newarr weena mitas usrauga gihmi nekahda wihse apnerroht.“ — Nu, ko tu par to falki?“

„Es? es nekà ne falku.“

„Es gan ko falku,“ Lehmannis duhschigi atbildeja. „Redsi, kad pats fehniatsch likkuma nofazzifchanas par pilulgahm neturra un tam, kas pee winnahm turrejees un pehz winnahm darrijs, tam neween to peeklahjigu gohdu aisleeds, bet turklaht wehl wiinnu isfmeij, kad winsch likkumu pilbidams isnerrohts tizzis un par to palhdhibu luhdsis, — nu tad, sinnam, par tahdu netaifnibu wajjaga firdei puschu plihst. Es to newarru pazeest, es gribbu atreebtees. To sihda kleiti, ko tewim gribbeju pirkt, taggad pastelleschu no Franzijas, no Lijon (falki: Lion) pilssehtas, un no ta pascha kohpmanna, kur prinzeffe farwu bij pastellejuse; es sinnu, ka to kohpmanni fauz, jo wiinna wahrds stahweja us prinzeffes rehkena. Lai tad arr wai wiffi tau-dis Berlines pilssehtà sinnaht dabbu, ka mannim kontrebande, tad tomehr nebihstohs, — jo kas warr manni par to teesah!“

„Wihrin, woi tas teescham pateesiba, ko tu taggad runna?“ Mihle stahwu uslehtdama, schaubidamahs wihram azzis skattijahs un jautaja.

„Tihra, balta pateesiba!“ Lehmannis rohku pee kruptim lildams apstiprinaja. „Es gribbn tewim sihda kleiti pirkt, un tuhlin schodeen tam kohpmannam rakstifchu.“

„At tu mihlais, faldais, selta wihrin!“ Mihle eektedsahs un tad wihram ap falku kridama preeka

affaras raubaja. „Laid, lai es tewi aplampju, lai es tewi butschaju, lai es tewi mihkoju!“

Un schi aplampschana, butschofschana un mihkofschana labfirdigo Lehmanni tà pahrnehma, ka winsch pats sewi par wainigu turreja, ka bij fehshas deenas bes scheem preekem un faldumeem dsihwojis.

(Us preefschu wehl.)

R - y.

Preefsch kustonuu turretajem.

(Statt. N 4. Beigum.)

B. Slimmibas, kas gan irr, bet teef aplam usskatitas un ahrstetas.

1) Dsirfste irr sahpe eelsch kahda lohjekta, zaur faltumu woi fagrubschanu zehlfusees. Kad pestekneeki faista un spaida schadu wainu, tas irr aplam. Itt jauni zehlfusees fagrubschana irr ar leddu, woi aufstu uhdeni un ettiki, woi ar prifcheem mahleem pa 1 lihds 6 deenahm ja-ahrste, un wezza fagrubschana tà arridsan pluffas sahpe no faltuma, ar terpentihnu brandwihnu, jeb ar Spahneeschu muschu smebru un t. j. pr. ja-eerihwe. — Tas gan zaur daktera sinna-schanu wifslabbati isdarrams.

2) Muttes netihrams. Affi sohbu galli, kas waigu jehlu taifa jeb faskramba, kas lehti redsam, kad sirgam mutti atplehsch, irr schi waina. Kanniwahiti un sehahdi tahdi blehnukfitti falka, ka tahpri arridsan bes tam wehl rihkle effoht. — Ta kanniwahitu tehrpinaschana jeb muttes tihrischana, tas irr pee wiffeem sirgeem, weffaleem woi neweffaleem sohbus nogrubst, ar pindseli rihkli no tahpreem istihriht un daschreis wehl ahderi no schobklem islaist, irr blehau darbs. Tee tahpri eelsch rihkles naw nemaš tahpri, bet irr puppes, no lam muhsu dunduri pawaffarà zekahs. — Dundurs noleef waffarà fawas ohlinas us krehpehm, plezzeem, kahjahm. Sirgs wiinnas pehz kahdahm neddetahm eelaisa; daschas paleef falkà, daschas teef lihds mahgai un pahrwefrschahs par reewainahm $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ zektu garahm eefarkanahm puppehm. Schahs waffarà, Wai, Juni un Juli mehnesi ar fuhdeem noet un pehz pahri neddetahm par dundureem pahrwefrschahs. Gelsch falka tahs puppes ihfà laikà ween usturrahs un nekahdu kaunu nedarra. No ta lehti faproh-tams, ka ta pindselenschana nekam wehrtes naw un daschahm reisehm tillai nelaimi padarra, zaur falku fawainofchanu.

Tee sohbu galli, kad wiinni sirgam redsamu wainu darra, ar wihli nowihlejami, jeb ar kaltu nogrubschami. Neleetigi affi sohbu galli irr retti pee kahda sirga atrohdamu.

3) Tahpri. Ja no zehrmehm pee kummekeem, zuhlahm un no bantes tahpreem pee funneem tiltu runnahts, tad buhtu gan riktigi; bet tee lohpu turretaji runna arween no tahpreem, kad waffarà tahs tumshahs reewainahs puppes ar fuhdeem no-nahf, woi kad schahs pee kahda nihfufcha lohpa eelsch mahgas teef atrastas.

Mehs jau preefchajã nummurã redsejam, ka no tam dunduri zekahs, ka tahs puppes tabrpi naw un wiinas nelahdu launu nedarra. Schẽ peeminnu wehl, ka tahs puppes ar sablehm nemas naw nobfennamas. Kam wiinas ne-patihl, tas lai was-farã tahs dunduru ohlinas no sirga notihri.

4) Baurfch aufchana, weena ahtri zehlfusehs pluffas fahpe frustõs zaur pahrfaldefchanohs, teef no lohpu turretajeem gluschl aplam gandrihs pee iflatras wainas, kas ahtri zekahs, usrahbita. Starp pak-kafajahm ribbahm, kur arween drusku leelaka starpa un kur dsihflas us ahru dohdahs, tur laudis arween zaurumu grihb atrast, kur wehja lohde zauri gabjust effohbt. Pee ahdas nobihraschanas teef arween tai weeta, kur tahs dsihflas us ahru fittahs, affinis laukã. Tad teef no teem leeleem waiian sinnahntee-teem rahbihts: „tẽ jau irr puschu, kur wehja bulte zaurgabjuse.“ — Tas irr neeks, wehja bultes pa-wiffam naw.

5) Naggs. Tas treschais azzu wahls, azz eefsch-stubrẽ warr kahdu reisi pahriwehrstees un gluschi us ahru isaugt. Zaur desmit gaddeem ne-efmu wehl tahdu wainu (naggu) redsejis un ahrstejis, jo wiinisch dikti retti atrohdahs. Bet pee muhsu laudim teef iflatra azzu waina par tahdu flimmibu usflattita un gandrihs pee iflatras teef tas treschais azzuwahls greefts. Zaur tam sinna teef tahs azzis gluschi isnerrohtas; ihpafchi, tad tas wahls pagallam is-greefts teef. Par laimi wiinan wifswairaf tiffai fashramba. — Brihnumb zil mas prahta tahdam zilwekam, kas weenu nohtigu azzu-fargu, to trescho wahku, bes apdohmaschanas samaita!

P e e l i k t u, m s.

Kahdam lohpu-dakteram waijaga buht, to muhsu laitõs mas sinna un faprohbt; tadeht nenems lassitajs man par launu, kad es par to arridsan fcheitan peeminnu. Lohpu-dakteram waijaga 8—10 gaddeem skohlotees — gimnasiumã zauri jeb wifsmasaf lihbs ohtrai klassei eet — un zaur 4 gaddeem studerehtees. Lohpu-dakteres sinna, kahdã wihse kustonõs pahrohbt, audsinahht un usturreht, flimmus ahrsteht, nepareifas dschmdeschanas faglahbt, kustonõs strahpeht, kã sirgi aplattami un lohpu-fchergas atfargahht. Wiffas fchahs leelas israhda, ka tee semneeku ahrstes, pubfch-lohtaji un fchahdi un tahdi mahnekti, ko nohtes brihdi baschlahrt tee lohpu turretaji pee-aizina, arween til fshahdi padarra. Ka tahdi wihri mas fo warr geldeht, irr lehti no tam faprohhtams, ka pee semne-teem par teem leelafajeem palihdschajeeem pirtneeki, dschraji, palaidini, wifswairaf tahdi zilweki isdohdahs, ko prahtigs faimneeks mas zeeni un par fo eefsch wiffahm leetahm patõs wairaf sinna nelã wiini. Tee usnemtee ahrstetaji, kas paschi ne weenu lohpu kreetni usaudsinajufchi un zittadi arri wiinu ne-is-sinna, turklat dumji zilweki, nelad wehl til daubf par lohpeem-nesinna, kã-weens gohbiggs, prahtigs

faimneeks — un tomehr schis retti usdrohfschinajahs no kustonõ flimmibahm fo sinnaht.

Walmeera.

R. Andersohn,
Kreises lohpu-dakteres.

Smeeflu stahstinsch.

Tai karrã pee Sadowas, redseja weens Behmeefchu saldats, ka wiina beedram, kas tam pee kreifas rohkas stahweja, leelgabbalu lohde galwu norahwa. Pehz kahdahm minutehm atkal wiina labbas rohkas beedram flintes lohde weenu rohkas pirkstu nositta, par fo tas tubliht famu flinti nosweeda semmẽ, un eefahla waimanahht. Wiina weffelais beedris to redsedams, errigi eefauzahs: „Wai tu turrefi mutti, tu wezza bahba, fo tu tẽ par neeku btaustees. Tu redsi, kã Franzim leelgabbala lohde wiffu galwu norahwa, un tomehr tas nelo nesalka!“

A. N. . . fch.

Grahmatu sinna.

Pee Mahjas weefa drikketaja G. Plates warr dabbuht:

Ohtra gadda-grahmatina, kas rahda, fo fcheligais Deews pee fawas Ahdaschu, Garkalna- un Wengelgelu draudses irr darrijis 1869tã gaddã, wiffem fchihõs draudses behrneem farastita no draudses mah-jitaja, — makfa 15 kap. Deewa fchirstam par labbu. No pirma gadda grahmatinas irr arri wehl dabbutamas par 10 kap.

Mehkenu usdohfschanas us tahpeles rehkinajamas. Makfa 30 kap. Sarastiti no A. Tchranda, Ehrghu draudses fsholmeistera, turklat

Mehkinu isnahkumi no tahm usdohfschanahm, kas us tahpeles rehkinajamas. Makfa 15 kap.

Labbibas un zittu prezzu tirgus,

Rihgã, 30 Janwar 1870.

M a k f a j a p a r :

1/3	tshw.	jeb	1	puhru	kweeschu	4	r.	60	f.
1/3	"	"	1	"	rubfu	2	"	75	"
1/3	"	"	1	"	meeschu	2	"	40	"
1/3	"	"	1	"	ausu	1	"	15	"
1/3	"	"	1	"	rupju rubfu miltu	2	"	50	"
1/3	"	"	1	"	bisheletu rubfu miltu	—	"	—	"
1/3	"	"	1	"	kweeschu miltu	4	"	40	"
1/3	"	"	1	"	meeschu putraimu	3	"	—	"
1/3	"	"	1	"	griffu putraimu	3	"	85	"
1/3	"	"	1	"	ausu putraimu	4	"	40	"
1/3	"	"	1	"	siranu	3	"	30	"
1/3	"	"	1	"	kartappelu	1	"	20	"
1	puddu	"	"	"	jeena	—	"	40	"
1/2	"	jeb	"	"	pohdu	1	"	—	"
1/2	"	"	"	"	appinu	—	"	—	"
1/2	"	"	"	"	fwessta	4	"	50	"
1/2	"	"	"	"	tabala	1	"	50	"
1/2	"	"	"	"	trohna linnu	—	"	—	"
1/2	"	"	"	"	bralla	—	"	—	"
10	puddu	jeb	1	birfaw.	trohna linnu	38	—	48	r.
10	"	"	1	"	bralla	—	"	—	"
1	muzzu	linnu	"	"	fehflu	8	"	50	f.
1	"	"	"	"	filku lasdu muzzã	12	"	—	"
1	"	"	"	"	eglu muzzã	11	"	50	"
10	puddu	(1	muzzu)	farlanahs	fahls	—	"	—	"
10	"	"	"	rupja	baltahs fahls	—	"	—	"
10	"	"	"	fmalkas	baltahs fahls	—	"	—	"

Audas tirgus. Balfis banka biffetes 89 1/2 rub., Wif. usfal-kamas kihlu-grahmatas 100 rub., neusfalkamas 92 1/2 rub., 5 procentu usdeiwu biffetes no pirmas leeneschanas 156 rub., no ohtras leeneschanas 155 1/2 rub. un Rihgas-Dinaburgas dselsu-zekã atjijas 125 rub. un Rihgas-Ischgawas dselsu-zekã atjijas 107 rub.

W. G. A. N 2 laffam scho fluddinaschanu:
 Kad pehz augstaku teefu spreeduma Wejs-
 balgas rekrubfchu beedribas nauda teel isdallita,
 kad wiffi tee, las schohs pehdigds gaddds tai naudu
 eemalfajusch, teel usajinat, lihfs 3. April f. g.
 pee Wejs-Beebalgas walfts waldischanas usdoh-
 tees. Katra neddelä teel ween pirddeenäs, tur
 kad to naudu zil isnahfs warrehs fauemt.
 Ras lihfs tam laffam ne-usdohfees, tee wehlat
 netifs peenemti.

Wejs-Beebalgä, 3faä Janwar 1870. 1
 [N 6.] J. Korner, walfts-wezzafajs.

No zensures atwehlehts. Ribgä, 30. Janwar 1870.

Utbildedams redaktehrs: A. Leitan.

Fluddinaschanas. Usajinaschana.

Widdrischu walste, Lehurgas basnizas draudse
 fahgadd buhwesh jaunu walstes-flohu un tee-
 fas-nammu. Tad nu buhweshteri, kam labbas
 leezibas pahf sawu ammatu, lai 24. Febr. f. g.
 pulstien 12 pufdeena us torgu pee Widdrischu
 walstis waldischanas teefas mahja peeteizahs.

Ruzlas muishä, Ummurgas draudse, teel tuh-
 lit pagehrehis weens dahrsneels-mahzellis (burscha).
 Kam labbas usizamas leezibas-sihmes un las maju
 faknu, lohlu- un pulku-dahrsu bes jitta padohma
 apstrahdacht proht. 2

Weens prezejees stabrasa un weens prezejees
 fchjberis ar labbam leezibas-sihmehm, warr us
 nahloscheem Jurgeem labbu weetu dabbuht kee-
 pas muishä (Rindenbofs), ne tahju no Behtim. —
 Peemeldechanas drihsunä pee keepas muishas
 waldischanas.

Preeksch Hejesal-muishas teel gadda-
 kalpi melleti Alekxander-eelä N 16; stary
 schem teel arri weens dshlers wehlehts.
 Leezibas-sihmes irr peeneffamas. 2

200 strahdneeki

teel us 3 mehnescheem par labbu algu preeksch
 flihpuru pataifichanas tai meschä pee Duhn-
 esera Suge krohgä melleti. Klafhtas sinnas dabbu
 turpat. 2

Rihgas Latw. beedr.

a) **Mamma eefwehtichana.**

Cesahlfees 19. Febr. pulst. 2 pehz pufdeenas.
 Dallibu nemm til beedri, kurreem brijw il ka-
 tram weenu dahmu lihfs ceweht, un dseedataju
 lohri.

b) **Beedribas fwehtli.**

Cesahlfees tai paschä deenä pulst. 9 wallarä.
 Beedri un dseedataji ween nemm dallibu. Rahr-
 tas preeksch gohda-malited, augschaja tahschä,
 buhs dabbujamas lihfs 17. Febr. pee beedribas
 ekonoma par 2 un 1 rubli. Appalschaja tahschä
 buhs eheni porzijahm dabbujami.

c) **Weesibas wakkars.**

Cesahlfees 21. Febr. pulst. 8 wallarä. Dal-
 libu nemm beedri un zaur winneem cewehtas dah-
 mas un lauzineeki. Walfs par billet 25 kap.,
 preeksch lauzineekem (wihreefcheem) 40 kap.

Gewehrojams:

- 1) Bes beedri-sihmes neteel neweens beed. eelaisfs.
- 2) Dseedataju-lohbreem no ahropufs Ribgas wifs
 wehlat lihfs 7. Febr. jausdohd, 3 l dseedataju
 grihb nahlt, waj wihreefschi ween jeb arri dah-
 mas, un lahbas dfeefmas grihb dseebahr.
- 3) Plafchatalas sinnas buhs ihpafchi nodrikketä
 programmä atrophnoma.

Preekschneeziba.

Rekha-meita teel no semmehm melleita Welsch-
 Ribgä, masä Smilfchu-eelä N 1 appalschaja tahschä.

La islohfeschana preeksch Jahna dr. flohlahm un uabbageem,

kas „Mahlas weefi“ pagahjuschä gaddä N 51.
 isfluddinata, notifs ar Deema palibgu man-
 dagä tai 2. Februar, pulst. 12. pufdeena lee-
 las gilbes appalschaja sahle. Tahs dahwinatos
 leetas fwehtdeena 1. Febr. no pulst. 9 no ribta
 lihfs pulst. 8 wallarä un mandagä lihfs pulst.
 12 pufdeena buhs islittas. Ra jo daudf krestigu
 draugu pee schi mihlestibas darba grihbetu pa-
 lihgä nahlt, dahwanas peenedami un lohses nem-
 dami aikal firnigi luhdsam.

Jahna dr. mahzitaji nu pehrminderi.

Isrenteschana.

Weenas 2 gangu uhdens dshnawas ar semmi
 un krohgu, lahbas 18 werstes no Wallas un
 Gaujenes, tä arri 2 mahjas pee dshnawas uppes
 un esera, katra no 14 dahlereem semmes wehr-
 tibas teel no Jurgeem us 6 woi wairaf goddeem
 isrentetas. Klafhtas sinnas un notaisichanas
 warr dabbuht Jaun-Kempe muishä, Siggulbes
 dr. pee T. Wardé, to dshnawu un mahju pirjeja.

Mahjas-pahrdohschana.

Kahds 2 tahschu augstis nams, tuwu pee oh-
 stas, Wentes pilsehtä, leelä eelä. 1. kwartali ar
 N 37a apfihmehtis, irr ar peenemamamam notai-
 fischanshm appalsch rohtas pahrdohdams, lihfs ar
 bohdi, spihleri un jittahm ehtahm. Skuidras
 sinnas dabbujamas turpat tai nammä. 2
 Teefas lung: Herm. Fo ege.

Smiltenes Mescha muishas fchoffe-
 jas krohgs irr no nahloscheem Jurgeem
 lahdam linnu-andelmannam isdohdams. Skai-
 drakas sinnas Smiltenes Jahna muishä. 1

Stary Betschuras un Saborslas irr ta mu-
 schä ar primo nummura, sishrusa semmi, labbu
 meschu un labbam ehtahm par lehtu malfu pah-
 rdohdama; ta patte arri tohp isdallita un pa gab-
 baleem pahrdohata. Gruntigu sinnaschanu warr
 dabbuht Katschewas muishä par stanziju Poni-
 lowitsch. 1

Dohles mahzitaja muishas-semme, 88 puhru
 weetas leela, tiks no Jurgeem 1870 g. us renii
 isdohata. 2 werstes no Stohpina dselu-jella stan-
 zijas us Daugawas krafa. 1

Weena masa mahja ar 4 istabam un 10 mal-
 las schuhneem irr ishtrejama Mastawas Uhr-
 Ribgä Kattolu-eelä, pretti brijw-lappeem (pol.
 N 20) par to gadda ihres-naudu no 120 rubl.
 Sa patihl teel weens sirgu-stallis ar wahgusi
 preeksch fuhrmanne peebuhwehtis. Tuwaku sinu
 warr dabbuht Ernst Plates l. drilku-nammä.

Kahdas 4 werstes no Kurtes dselu-
 jella stanzijas, Sallaspiis draudse, ja-
 iswedd no Keepin-mahjas schinni seemä kahdas
 500 kubitafes mergela (balta mahla). Tuwatas sin-
 nas pehz lai tee, kam luste, scho isweschanu usnem-
 tees, pee laika peemelдахs pee Rahrl Kr. Schmidt
 lunga Ribgä, winna kantori pee Zuhfu-wahrteem,
 rahstlunga Schaara nammä.

Pagasta waldischanas teel pasemmigi luhgtas,
 saweem pagasta lohzeleem augfcheju usajina-
 schanu drihsä laika sinnamu darriht. 1
 Ribgä, 15. Dezember 1869.

Pattulas pehr Wangaschds papihra fabrikä
 un malfs leelu jennu. 1

Zaur to, lä taggawejs schahs walste
 skrihwertis sawu ammatu schai walstei
 irr atteizis, teel tahdi, las grihbetu un warreru
 to skrihwera ammatu schai walsti usnemees, no
 schahs Ribtaures walsto waldischanas usajinat,
 lihfs 7. Februari sch. g. pee schahs walste wal-
 dischanas fewi usdohtees.

Peer appalschrafftita irr spihleri gattawi dabbu-
 jami tee pashtami druwas-mehstl, to nofauz par

superfosfatu (ar Paackarda sibmi.)

Schee mehstli (suhdi) irr tee weenige appalsch
 scha wahrda, kas jaw daschus gaddus pee mums
 us semmehm israhbijuschees par derrigeem un no
 weenadi pastabwedama labbuma un il gaddus
 daudf muishas un no daudf fainneekeem Widi-
 semme un Kursemme teel druhleti. Scho wahr-
 dus — ja lahds to wehletohs — arri pee man-
 nim warr sinnaht dabbuht.

Ja lahdam ta wajadhiba pehz winneem leelala
 mehra buhtu, tad luhdsu to mannim jaw agrati
 preeksch paktastellefchanas peerahditi.

P. van Dyk,
 Ribgä, Sinder-eelä N 10.

Ar Krohna un Rahtes sibmi apstempeleti rik-
 tigi missina besmeri, no ikweena leeluma, teel
 pahrdohiti, un pirjeja wahrds teem besmerem par
 weli wirfa usstus un turklahk weena Widiem-
 mes Laika-grahmata us 1870to gadu lihfs ar
 zella-rahditaju Ribgä, par weli dahwinata

J. Redlich

gruntigä

Englischu magasihne, Ribgä,

Us daudfahrtigahm uspraffischanahm pehz

gipfi un kalkeem

teel schē sinnamd darrihts, la schē allasch irr dab-
 bujami gipfchu-akmeni, par 6 pehru kwadrat-afst
 pa 12 rubl. 50 kap., gipfchu-milti, smalki milti,
 puhrs pa 40 kap., tā lä dschfti falki, lasts pa 4 rubl.
 Allaschds, Janwari 1870.
 Gipfchu- un kalku-bedru waldischana.

Amerikaneeschu superfosfatu, lar-
 tuppelu- tā arri plawas-mehstlus
 peedahwa G. Dietmar, Ribgä. 2

Walmeerä.

Tai jaunä bohde, Dietjena lunga mahja, pah-
 rdohu wiffadas sortes addu un farlanus-sahba-
 kus no teem labbaeem melstereem! wiffadas sor-
 tes dseltes; pehrwes preeksch pehrwanneem; wif-
 fadas sortes tabbalas un jiggaru. tā arri pa-
 pihros; fahli un alles fihropu, zukuru, lappeju
 un tehju; wiffadas sortes fwejschu un seepes.
 Pirjejeem teel sohlihtis rikhtigs mehrs un swars
 par to lehtato jennu.

Kohpmannis J. Simroth.

Smalkas un rupjas

fwefschu- un rudsu-flijas
 teel lehti, un

barribas-miltus

par 75 kap. par 100 mahrz. pahrdohiti tai miltu.
 magasihne no

A. G. Borchert,
 netahl no rachtucha.

Muhka purwis.

(Statt. Nr. 1.)

Istaba knappi ween bij apgaismota un ar fliftas tabakas smalku peepildita. Schi smalka nahja no krehsla, kur garsch un plezzigs wihrs sehbeja un pihejea. Kad Else eenahja, tad winsch pazehlahs un farwu no faules bruhni fadefinatun un ar garreem un beeseem galwas un bahrdas matteem aprinkotu waigu un sawas rupjas truhnas rohlas rahdija, kas muhscham zimdus nebij redsejuschas.

Else no scha wihra drustu isbihjabs un arri sweschajs brihnijahs, kad scho flaihto seeweti redseja, itt ka newarredams tizzeht, ka winna effoht ta daktera seewa. Tad winsch passannijabs un fazzija: „Peedohdat luhdsama, ja Suhz kaweju. Densona kungs ne-effoht mahja, ka ar scheloschanu esmu dsirdejis?“

„Ta gan irr,“ — ta Else — „mannim schehl, ka Densons nau mahja, bet Londona. Bet mehs winnu riht, jeb wiswehlat’ parihht atpaffat gaidam. Wai Suhz newarretu zitta deena nahlt?“

„Ne, to newarru. Un Suhz mannim laikam jau tif pat labbi ka Densons warrat fazzihht, to gribbu finnahrt. Mannim waijaga kapteina Klawerina address.“

Else stipri isbihjabs. Winna papreelsch dohmaja, ka sweschajs ar saweem jobkeem winnu gribbeja mohzihht jeb apbehdinahrt. Tad attal winna dohmaja, ka sweschajs warrubht weens no winnas pirmo wihra wezzeem draugeem effoht un nesinnohht, ka Densona seewa Klawerina atraitne bijusi. Winna launejahs, itt ka kahdu grehtu buhtu padarrijusi, kas nu gaisma nahjis. Tomehr Else fanehmahs un atbildeja: „Wai tad Suhz nesinnat, ka Klawerina kugge jau preelsch septineem gaddeem noslibhta?“

„Rittigi. Tas pats Klawerinsch mannim prahta. Winna addressi mekleju. Kad ahrsemmu no winna schfibrohs, ta mannim teiza, ka Densons winna labakais draugs effoht un ja es kahdureis winna, Klawerina, addressi nesinnohht, tad lai es tif ween te papraffoht, gan tad es no Densona to addressi dabbuschoht.“

„Mehs ar Klawerinu effam leeli draugi. Mans wahrds Zums warrubht buhs passihstams. Mannim „Jahseps Kallejs“ wahrdä.“

Te Else atgahdinajahs, ka Klawerinsch sawa pirma grahmata tai par weenu passihstamu, Kallejs wahrdä, bija rakstijis, kurram winsch, Klawerinsch, weenu weetu bija gahdajis us to kugge, ar to toreis pa juhru brauja.

Kad Else eewehroja, ka ar weenu no winnas nelaiika wihra draugeem runnaja, tad firds tai gauschi us to nessahs, no scha wihra flaidratas sinnas par Klawerina nahwi dabubht un winna ahtri atteiza:

„Ja, gan. Suhzu wahrds mannim passihstams. Wai tad Suhz libhs ar Klawerinu nebrauzahrt us to

paschu kugge? Un wai tas bij ilgs laiks preelsch kugges flibtschanas, kad no Klawerina schfibratees? ka kugge bohja gahja?“

Sweschajs brihnidamees atbildeja: „Sinnams, kugge noslibhta. Es tas biju, kas libhs ar Klawerinu us fallas biju. Kad us Jaunjuhras-semmi bijahm atnahkufchi, tad no Klawerina schfibrohs un no tahs deenas nekad wairs no winna nelo ne-esmu dsirdejis. Winnam laimejahs, ar twaika kugge us Angliju atpaffat braukt wehl tanni pascha deena, kad pee Jaunjuhras-semmes mallas bijahm peelaidufchi. Klawerinsch ar tahdu steigschanohs aibrauja, ka watlas ne-atlibhta, jaunns drehbes pirkt. Wai tad Zums, Densona, Klawerina drauga, seewai, nekahdas sinnaschanas par schahm leetahm? Wai Suhzu wihrs Zums par to nelo nau teizis?“

Else nu apfehra, ka Klawerinsch ne-effoht wis noslibhtis. Kur tad winsch palizzis? Nahwes bailes ka schubstas peelihda pee nabaga seewas dwehfeles, bet winna tomehr stiprinajahs un fazzija:

„Paschschatees luhdsami. Es Suhz gluschi flaidri wehl newarru saprast. Stahstat mannim par fewi un par Klawerinu. Wai Suhz nesazzijahrt, ka paschi us kugge bijat, kad kugge bohja gahja?“

„Sinnams, ka toreis us kugge biju. Tas gan bij weens breefmigs notilkums. Es wehleju, ka Suhz tahdu pohstu nekad nepeedsibwotu, dakterene.“

„To gan esmu dsirdejusi, ka breefmiga auka bijusi.“

„Ta Else. Es gan dauhs pa juhru esmu braukajis. Bet weenu paschu tahdu auku ween esmu peedsibwojis. Kad kugge schfihda, tad Klawerinsch, es nu wehl kahdi beedri masä laiwinä eekahpahm.“

Ilgu, ilgu laiku, es pats nesinnu, zil ilgi, no witneem tiffahm apfahrt mehtati. Bet to tas libhs, kad Zums scho breefmigo notilkumu paschaki istahstu? Tas bija tas gals, ka melnä tumfiba us almina kalnu usbrauzahm. Muhzu laiwinä tiffa fadraggata un mehs juhra tiffahm ismesti. Mannim to peeminnoht wehl taggad schaufmas zaur fauleem eet! Ta bija breefmiga nakts. Mehhs zil spehdami pee almina kalna peekehramees un katru azzumirkli gaidijahm, ka juhra muhs noskallafchoht. Es arri gauschi kahrigs biju sinnaht, wai es weens pats effoht atlizzis. Kad faulite uslehja, tad Klawerinsch netahlu no mannim bij. Wiffi zitti beedri bija pagallam.

Ta bij garra almina kalnu rinde, pee kurras peekehramees. Pamasihstinam mums isdewahs, no kalnu rindes us paschu fallu usrahpt. Bet falla patti arri nekahs nebij ka leels almina kalns. Mums zits nekahs nebij to ehst ka rohani, un tee gan sinnams nau nekahds gards ehdeens. Tomehr mums isdewahs schahda un tahda wihs sawu dsihwibu ilgal’ ne ka diwus gaddus usturreht.

Weidsoht weena kugge muhs usnehma, kas us Jaunjuhras-semmi brauja rohans fertu. Tad, ka

Sums jau tiffu fazzijis, schkibramees. Es palikku Jaunjubras-semme, Klawerinsch aifreisjoja us Angliju. No ta laika par winnu ne puschplehstu wahrdu wairs ne-esmu dsirdejis. Wai Suh's mannim nekahdu finnu newarrat doht?"

"Ne," — ta Else atbildeja — "es neko par winnu nesinnu. Es Sums neko nemahku teift."

"Brihnums," — ta fweeschajs — "to taf drohschi warr tizzeht, ka Densona lungs Klawerinu pehz winna atpakkat nahschanas redsejis. Es sinnu, ka winsch spirgts, weffels Anglija atrahzis. Awises esmu lassijis, ka ta fugge 14. Janwar ohsta eebraukufi. Tas gan rittigi preelsch trim gaddeem buhs notizzis."

14. Janwar! Preelsch trim gaddeem! Rittigi tanni wakkara preelsch Elses kabsahm. Leddus tschuhflas nabbadseite ap firdi tinnahs. Tomehr winna fanehmahs un fazzija:

"Es par to neko nesinnu. Bet wai mannim weenu lectu newarrat teift. Es esmu dsirdejufi, ka Klawerina feewa wihram tanni deena, kad abbi schkibras, weenu grebsenu dewufi. Wai mannim newarrat fazzijt, wai Klawerinam schis grebsens us pirkstu bij?"

"Ja, gan. Klawerinam gan bij grebsens un gausch flais grebsens. Winsch to til gauschi mihtoja, ka laikam to grebsenu ne par ko nebuhtu pahrdewis. Par laimi winnam wehl drufku naudas atlikka, ko johsta bij eeschuis. Nr scho naudu kapteinam mafaja, kas winnu us Angliju wedda. Winsch labbat nebuhtu us mahju brauzis ne ka to grebsenu pahrdewis. Bet, wai Suh's mannim daschlahrt newarrat fazzijt, kur Klawerina feewu warru atrast, ja winsch pats, Klawerinsch, nau Anglija?"

Wissadas breefmigas dohmas Elsci prahsta schahwabs. Winna peeminneja to fweecho lungu, kas tanni wakkara preelsch kabsahm ar Densonu runnais, — peeminneja, ka kabsu rihta wihrs balts ka kehms issfattijees, — peeminneja, zil dumsigs winsch palizzis, kad schi winnam to grebsenu rahdijufi, — peeminneja tohs nefaprotamus wahrdu, ko wihrs fapni runnais. Wissu to Else peeminneja un peepechi breefmigs grehka un pohsta besdibbins winnas preelscha atklahjabs.

Else taggad sinnaja, ka Klawerinsch preelsch winnas ohtrahm kabsahm Anglija atbrauzis, — sinnaja, ka winsch bes kaweschanas us mahju steidsees, — sinnaja, ka winsch sawa wezza drauga durwim newarrejis garram eet, bes ka to bija fatizis un ka laikam Densonu pehz winnas gribbejis prassijt. Winnai palikka tumsch preelsch azzim. Gan pazehlahs un gribbeja aiseet, bet nepaspehja. Nabbadseite apgihba nu bes samannas krittta pee femmes.

Wezza fainneeze, to trohlni dsirdebama, ahtri eenahza kambari. Tapat arri Karteris ar fawu feewu.

Kallejs Elsi jau no femmes bij pazehlis un us sofou nolizzis.

"Ko winnai effat darrijufchi?" Ta wezzene fweecho nifni usbrehza.

"Kas tad irr notizzis?" Ta Karterene prassija. Mahzitajs apkehra, ka runnachana neko nelihdsobt. Winsch Elsi ka behnu nehma klehpi un feewai fazzija: "Else irr krittufi. To drihsal' winnu gultâ lifim, jo labbat' tas buhs."

Ta fazzidams mahzitajs nogihbuscho Elsi aifneffa us winnas gultamo istabu.

"Es gan labbat' aiseefchu," — ta fweeschajs fainneezei fazzija. — "Es riht pehz Densona zeenigmahtes prassichu. Warrbuht ka Densona lungs tad jau atpakkat."

"Darrat ka gribbedami," — wezzene starbi atbildeja, jo winna bija gauschi kauna us fweecho, lai gan ihsti nesinnaja, kapehze. "Kungs, ja Deews kaus, riht te buhs. Suh's gan buhtu warrejuschi til ilgi gaidiht un mannu nabbaga gapaschu ne wis til breefmigi baidiht, ka aif leelas isbihjafschanahs warrbuht nahwi dabhuhs."

"Bet tizzat mannim," — ta fweeschajs — "ka mannim nau ne jausmas, zaur ko es Suh'su zeenigmahiti buhtu warrejis baidiht. Es jau neweenu paschu wahrdu ne-esmu teizis, par ko winna buhtu warrejuschi kaunotees. Es til ween pehz sawa wezza drauga Klawerina esmu prassijis, kas arri Densona lunga draugs irr. Winna addressi datterene mannim lai dohdoht. Bittu jau ne-esmu prassijis. Wai tas gan buhs grehls?"

"Kas tad Suh's effat," — ta wezzene — "ka schè atrahkat, mannu mihto zeenigmahiti mohzihit, kamehr lungs nau mahja? Kahda wajadsiba Sums tad bij, no datterenes nelaita pirma wihra runnah?"

"Ka? Wai Klawerinsch winnas wihrs bijis? Un wai winsch nomirris?"

"Wai Suh's to nesinnat? Nu redsat, kahdu putru effat wahrijufchi. Es Sums fallu: Klawerinsch irr nomirris. Tas nabbaga kapteins irr noslijis un Densona feewa irr Klawerina atraitne. Wai nu prohtat?"

Paschulail mahzitajs ahtri eenahza istaba un wezzenei teiza, lai pee wahjineezes eijscht, turklaht fazzidams, ka datterene gan atkal pee fapraschanas, bet aufsta ka nahwe effoht.

Peepeschi fweeschajs mahzitajam tuwojahs un fazzija: "Mannim leekahs, ka Suh's schis draudses mahzitajs effat. Wai ta buhs?"

"Ja, gan." Ta Karteris.

"Tad mannim ar Sums par weenu itt wajas bfigu lectu jarunna."

Mahzitajs wezzenei fazzija, lai winnas abbus atstahjoht weenus paschus.

Wezzene igahja ahra.

Sweeschajs papreelsch durwis aifschedsa un tad

mahjitajam sahla stahst. Ta wiini lohpa seh-
beja un runnaja libds pufsnaktei.

Gandribs jau bij pufsnakts, kad pee durwim klau-
dsinaja. Abbi wibri pazehlahs.

(Us preefschu beigums.)

Par Tschiganeeem.

G. S. Bertram.

Kurram Widssemneekam naw gaddijees kahdam
Tschiganu pulzinam satiktees? Ta irr behdiga stat-
tischana! Tur sehsh us reebigu ferru — wahgu
wihse, kas no leesa sirgela tohp wilfta — netibrds
kankarbs satinnufees Tschigana scewa ar sildamu behr-
niu pee krubts; ap wiinnas aplahrt kahdi mundri
behrni ar bruhneem gihneem, spiggutodamahm az-
zihm un melneem matteem treezahs. Pakkata pee
ratteem peefeets masz siwens teff libdsi, un tad wibri
un seewas nahf pakkat. Tas leelafajs pulks no see-
wahm nefs kahda maishelē us mugguru behrnu, kam
melna galwina ween par gallu stahw abra. Ta
wiini staiga no zeema us zeemu, no mahjas us
mahju, un pilda sawas tufshas tarbas ar tahm
dahwanahm, ko kauschu labprahntiba teem pasneeds.
— Un ta schi masa nonihkuse tautas atlikfa dsihwo
no dsimmuma us dsimmuma, un irr ka kahda mihkla
pasaules tautu starpa.

Lee Tschigani irr leeli wiltneeki, un mehš nesin-
nam, ka tohs atgainiht, kad tee muhs ar sawahm
nekaunigahm apmekleschanahm un peemekleschanahm
apgrubhtina. Un taf Deewa likkumi un tuwaka firds
muhs atgahdina, schohs nabbadsiuus leelu leela pa-
faules tufshesi neatstahnt weenus, bet peenemt ar
labbu kristigu preefschihmi.

Klausaitees te kahdus Tschiganu stikkus.

„Kahdu rihtu cenahf N. mahjas Tschigans, lohti
behdigs un noskummis, kriht fainneekam pee rohkahm
luhgdamz un butschodams; starp zitteem wahrdeem irr
schee wiswairaf wehra leekami: „Daiju, mihko fain-
nik! luhgtu, ka juhs tik labbi buhtu un mums pa-
leenetu kahdu pufsbuhketu sahrku; jo mums usnahja
leelas behdas, mannam brahntam Turkam nomirra tehws;
un nu mehš wiinnu nekur newarram eelikt; bet juhs,
mihko fainnik, arweenu gar kohfa leetahm dsihwo-
jeet, warbuhnt jums trahpisees tahds; ko warrefeet
mums paleeneht.“

„Weenreis Tschigans, eegahjts N. mahjas, man-
nidams, ka no mahjas laudihm wairaf naw mahjas,
nekā fainneeks un flimma fainneeze, ar fainneeku
dashadi isrunnajees, wehl sakka: „Daijo, mihko fain-
nik, tik wehl ko ne-aismirfu, — waj negrtbbi siwis?
Ja gribbi, tad nahj man libdsi, naw tahku, tepat
tawa lauka mallā; bet panemm karroti un sahli
libds.“ Sainneeks Tschigana blehdibu wehl ne-
sinnadams dohma, ka tas buhs fasweijojis un
wiinnu arri gribb-pazeniht. Kad nu abbi runna-
damtees pee dihka bij nonahkufchi tad Tschigans

us fainneeku sakka: „Nu, fainnik, mett to sahli
dihki, tad, ar karroti apmaistjis, sahzi strehbt, kad
to suppu buhfi istrehbis, tad warrefi ehst tahs siwis;
jo tad wiinnas tewim ta smellehs, ka mannahm see-
wahm zahka galka.“

„Kamehr nu fainneeks ar Tschiganu pee dihka ar
siwim barrojahs, tamehr Tschiganeeetes pa mahju
wistas un zahkus flaitija.“—

Mums wehl naw nekahdas flaidras sinnas par
to, kad un ka Tschigani us muhsu Latwiju atnah-
kufchi, tapat ka mums wehl nekahdas flaidras
sinnas par pascheem teem laudihm naw. Bet ka
israhdahs, tad tee paschi jau preefsch ta gadda 1834
par Latwiju wasajuschees aplahrt, bes kur peerak-
stiti buhdami. Gan no waldischanas puffes atweh-
lehts, Tschiganus Latwijā peeturrecht; bet ihpaschi
nolikkumi, ka rahdahs, naw wis preefsch tam dohti,
ja ne tas, kas tai 11. Merz 1843 gadda no bruggu-
teefahm tizzis islaists: „Tohs Tschiganus, kas pee
dashcheem fainneekem peekuhluschees, zaur draudses tee-
fahm sawa ihsta weeta aishgahdant un stipri pakka
luhkodami pee darba peeturrecht.“ Bij arri tahdeem
fainneekem atwehlehts, scheem laudihm par darbu
doht labbibu, malku un naudū. Un kad nu muhsu
fainneekem schee kautini bij nepatihlami mahjas
beedri, tad arri par teem nekā naw gahdahs.

Pagasti teem dewa passēs nu deenest-sihmes un
tohs laida sawus zekkus staigahnt. Un us tahdu wihfi
irr no ta gadda 1834 libds 1850 dash' dashadi
pawehlehts un darrihts; no wiffa ta irr redsams,
ka nemas freetni nesinn, ko ar scheem noschehloja-
meem kautineem eefahnt, ko ne-eesahnt; tee uskriht
pagasteem par leelu floggu.

Kad laudis paschus flaidrakl apstattam, tad is-
nahf ehrmigas leetas, ko klausitees. Nekahda wal-
dischana wehl naw to padohmu atradduse, ka schō
Tschiganu neleetigu wasaschanohs un deedeleschanas
apipeest. Tas weenigajs laiks, ka tohs schē lee-
lakā pulkā (10—12) lohpa atrohd, irr seema, un
ir tad wiini nekaunigi wasajahs aplahrt no mahjas
us mahju Widssemē un Kursemē, un ihpaschi
us tahm mahjahm, kas iskliduschas pa meischeem
stahw, ta ka tohs ihsti nemas pee weetas newarr
peeturrecht. Kad nu pawassara atnahf, tad tee us-
fahf atkal sawu zekku Widssemē schahda wihse: tee
staiga zaur Augsch-Pahsteem, Mas- un Leel-Zahneem,
Wennereem un Torgeles libds Pernawas juhmallai,
pa dakkai zaur fw. Sihmaneem dsikli Iggaunds
eefschā un peedahwahjhs par lohpu ganneem; schis
tas weenigajs ammatz, ko tee sinn walduht; bet
wiswairaf wiini ubbago deedele (mannama). Ar
lohpu gannishchanu tee jau arri pehz kahda mehne-
scha drihs atkal apnikkufchi. Un tad nu tad pehz
teem apjautajahs tad dsird: wiini irr atkal aishgah-
jufchi aplahrt wasatees (hulkuma), labbi sinnadami,
ka tee arri bes kristibas-sihmes (lana pass) zauri
teef, ja tee tillai mahjitajam proht isbehgt. Kad

nu ruddeni tas laifs peenahjis, tad galwas nauda janomakfa, tad gan kahds no winnu widdus iswehlehths teefneels tohs pee draudses teefas fadsjean lohpa: bet drihß pehß nomakfaschanas tee eet atkal sawu zekku, kurr? — to neweens nesinn.

Kad dohmajam us garrigu pakrischanu schihs gluschi bes pajumta buhdamas tautas, kas zaur deedeleschanu, sagschanu, wiltschanu, krahpschanu un kahrtschu = islitschanu, preeksch'laifu isteitschanu sawu usturru sagahda, tad wissi matti galwa zeklahs stahwus. Iweenam zilweku draugam sirds nosahpehs, kad tas tohs tik dauds bes ihstas lohpschanas un mahzibas audsinatus behrninus redsehs, kurru meefas flaitums gan teizamß, bet zittadi pee meefas un diwehfeles pasuschanä un muhschigä pohsta ween eet. Sirds rliht treetnam zilweku draugam, kad tas schohs noschehlojamus nabbagu kautiaus, nonihluschus nekreetniba un netihriba, bes kahda pajumta, daschadeem laif'metteem padohtus, bihdamus un nizzinadamus no iweena, wajatus wiffadßs flittumßs nogrimmuschus, un wiffadi pehß mihkas deenischkas maifites zihnidamus nabbadsinus eeranga.

Bet waj dauds tahdu noschehlojamu ubbadfinu muhsu tehwißchä atrohdahß? Nu, kahdu 400 to jau nu gan buhs. Un schoreis mehß kahdas aparaktischanas par scho pulzianu dewahm, bet mums atleel wehl dauds, kas par winnu dshwi un eerafschahm to stahstih.

Ewingulijus un Pintikkis.

Ewingulijus. Peeturr, Pintikki! Uß kurren nu mauß?

Pintikkis. Zasteidsahß, laifa nau!

Sw. Ha, ha, ha! Pintikkam karstums pee lippas! Laifam steidsahß pee lohschu wiltschanas.

Pint. Awu, ta ta wißlahß! Sinni, es peederru pee — — rekruschu ispirkschanas beedribas! Tahdeem wihreem, ta man, scho gaddu tur nemas lohßes nau jawelß.

Sw. Wendes maifs, wai tad tu pee sawa pascha pagasta un ta beedribas nepeederru?

Pint. Lai manni gan par Pintikki sawu, tad tal kahds pintikkis ne-esmu, ta pee muhsu pagasta beedribas mestohß, tad, pateesi, buhtu durus | ta aita. Zittur jau labbaki, kad peebeedrojahß, nekä pee mums.

Sw. Krauj, sawas dohmas flaidraki preekschä, lai to slaweto labbumu warru arri fanemt.

Pint. Klauß, ja tu gribbi sannaht, kadehß es ihsti pee — — rekruschu ispirkschanas beedribas dewees, tad apfoblees, to neweenam ne-isteiki, to tew sozzschu.

Sw. Rabbi, neweenam! Teiz laufa sawu padohmu!

Pint. Luht, — — pagasts irr maifs; pee ta agrat tikkai 30 dwehfeles ween peederrejuschas, taggad zaur beedribu gan trihs tik dauds. Tai pagasta rekruschu dohschana nahza gauschi retti, tadeht pagasta preekschneeki atradda par derrigu rekruschu ispirkschanas beedribu eeristeht. Taggad pußchi no wiffahm mallahm skreen puhßß tai beedribä, tadeht ta zaur rettu rekruschu dohschanu gadda malka masa.

Sw. Sinnams, par gauschi derrigu pagasta preekschneeki schahdu beedribu atradda! Kats gan manna, ta tas pagasts no to pußschu naudas, kas beedribä no zitturenes fastreen, warr jo brangi dshwoht. Wai finni, ta tahdu sawu teizamo pagastu ar winna labbo rekruschu ispirkschanas beedribu janosauß? Tahds pagasts irr semmes labflahschanas pohßß, nekäunigs laupitajs un krahpneeks, kas zittus pagastus nokrahp un waldischanu peekrahp.

Pint. Ewingulijus, nelammajees nekß, ja tas pagasts tahds pohßß, laupitajs un krahpneeks buhtu, tad winnam buhtu jau fen winna krahpneeka ammatß aisseegßß.

Sw. Kas tad lai winnam to aisseeds? Leelee pagasti gan lammajees un brehtß par tahdu krahpschanu un semmes issuhßschu, bet, deemschehl, nefaweenojahß weenprahßigi un ne-eet tur palihßßibu mekleht, kur to warr atrast.

Rabbuls un Orpis.

Rabbuls. Ro zilweß naw dshredejis, tas wehl jadßird: dßirßtele laimes wairaf effoht wehrtes nekä pilna galwa gudribas.

Orpis. Barr arr buht, gudriba — ta teiz — tik weenu deenu to geld. Kas waffar bij gudri darrihtß, warrbuht schodeen jaw irr aplamiba. Waffar biju gudris, schodeen biju laimigs. Waffar nopelniju rubli, fadschrohs kreetni un isplehßohß brangi. Schodeen'us polmakahm dabbuju pehreenu no matuschkas. Spreed nu patß, kas wairaf wehrtes.

A. A. G. G.

Isfluddinafchana.

Wisseem gohdigeem flinkeem un deedelneeseem darru finnamu, ta pee mannis appafschä paraktijuschohß irr dabbujamas daschas puhra-weetas labbas semmes, kur bes darba un puhlina warr dshwoht, bes tant kahdu nodohschanu malkaschanahm. Kad nu tur us dshwi gribß no-mestees, lai libßß dunduru laifam peeteizahß pasaules ap-rinki, mehneß kreißß, Dillumneeku fahßschä pee smalka

Schiddrina.

Arbidedams redaktehrs A. Leitau.